

TRIBUNA OBERTA

FAN fum

Si vostè demana “per a què serveix un arquitecte?”, en general ningú sabrà gaire bé què respondre. A més del clàssic “no serveixen per a res”, alguns diran “per arreglar els papers per obtenir un permís”, o “per calcular l’estructura”, o “fer informes”. Efectivament, un arquitecte pot fer totes aquestes feines i moltes altres, però és com reduir un metge a un expenedor de receptes, perquè la principal tasca d’un arquitecte és ordenar idees relacionades amb el viure bé. És a dir, establir prioritats i jerarquies. I aquesta és una feina molt complexa perquè no és matemàtica. Depèn de valors culturals, socials, filosòfics: qui som, què volem, cap on anam.

Òbviament n’hi ha exemples millors i pitjors, com en tots els oficis; passa amb els cuiners, electricistes, metges, missers... Els mals exemples no desmereixen els bons.

Quan els edificis superen certa mida, els arquitectes esdevenen directors d’orquestra i passen a coordinar els equips d’enginyers, calculistes, aparelladors, consultors ambientals, etc. No poden fer feina tots sols.

Això mateix passa amb l’urbanisme. El regueró de desastres urbans provocats durant el segle XX, com els polígons d’habitatges, ens han ensenyat que la tasca de l’arquitecte ja no és dissenyar la ciutat des de la taula de dibuix, sinó coordinar els equips de treball pluridisciplinats: sociòlegs, ecòlegs, geògrafs, economistes, advocats, enginyers de camins, enginyers industrials, etc.

I, per tant, el disseny de la ciutat consisteix a ordenar tot aquest coneixement en funció de les prioritats dels plans estratègics que mundialment han acordat què és una ciutat amable i saludable per als seus habitants. Per exemple, l’Estratègia Energètica 20/20/20 de la Comunitat Europea, l’agenda 2030 de l’ONU pel desenvolupament sostenible o la Conferència de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic COP21 de París. Alguns són de caràcter obligatori i altres són compromisos, però en general ens dediquem a incomplir tots els límits que ens establim i després hem de pagar unes multes altíssimes, com els 800 milions d’euros que pagarem l’any 2012 per no adequar-nos als límits de CO2 del Protocol de Kyoto. Per evitar això, tots els plans promouen el mateix: menys cotxes, més bici-

cles, més energies renovables, més rehabilitació i menys obra nova.

Per tot això sorprèn que a data de 2018 encara vegem exemples d’urbanisme del segle passat, com el projecte de sis rodonas elevades sis metres per sobre del terreny per accedir al centre comercial FAN a Palma. El projecte ha estat redactat clarament per un equip d’enginyers altament qualificats per resoldre tots els problemes de seguretat viària, durabilitat, fluïdesa del trànsit, etc., però no té en compte la millora de la vida per a aquells que no van en cotxe, en un segle en què la reducció dels cotxes serà obligatòria. On són els ambientòlegs, biòlegs, antropòlegs, arquitectes i paisatgistes que haurien d’haver col·laborat en aquest projecte, enriquint la feina dels enginyers de camins, canals i ports? Algú dirà: “per fer rodonas no necessitam tanta gent”. Efectivament, aquesta era la idea del segle XX. Però avui en dia sabem que existeixen opcions millors, el que es coneix per ‘infraestructura verda’, i que amb una inversió semblant proporcionaria beneficis afegits a la circulació motoritzada: disminuiria la barrera que suposa l’autopista, infranquejable sense cotxe, i connectaria a peu i en bicicleta el Coll d’en Rabassa amb el parc agrari de Sant Jordi. També reconnecta-

ria els ecosistemes naturals a ambdós costats de l’autopista. Així, a més de resoldre el col·lapse circulatori que ha provocat un privat, la ciutadania se’n veuria beneficiada.

Aquesta situació de manca d’equips pluridisciplinats és generalitzada a les institucions públiques. També la veim a l’Autoritat Portuària plantejant un aparcament davant la Llotja de Palma, malgrat que la mateixa Autoritat Portuària, ciutadania i hotelers s’han posat d’acord en un front marítim pacífic i amb regulació del trànsit.

Per tant, si els projectes es redacten des de l’administració, aquesta s’haurà de modernitzar i adaptar per complir els objectius de la legislació vigent. I la manera més fàcil és incorporar a les plantilles tots els professionals que donin resposta a la complexitat territorial. Perquè tots tenen coses a dir-hi.

O podem continuar pagant les multes per incompliment de directives europees amb els nostres impostos. Ja hi estam acostumats. Segons la Secretaria General de la Comissió Europea, Espanya és l’estat membre que rep més sancions per incompliment de normativa comunitària, amb molta diferència sobre el segon. De 2012 a 2017 en va rebre 53.900, un 70% del volum total.

JAM (JOVES ARQUITECTES DE MALLORCA)

CORRENTIA

El mal menor: Rajoy, Rivera o Sánchez?

GUILLEM FRONTERA

ESCRITOR

El Procés i les seves seqüeles absorbeixen tant l’atenció que la majoria dels seus seguidors ha interioritzat una quimera substitutiva de qualsevol projecció plausible de la qüestió. S’ha arribat a un punt que recorda el títol d’una pel·lícula de Pietro Germi, *Un maledetto imbroglio*. Acaba com acabaven els *thrillers* aquell temps (1959): el dolent conduït amb un furgó policial cap a comissaria (mentre sona *Sinnò me moro* cantada per Alida Celli, quin temps). Reprenem el camí: la majoria del seguidors del Procés tendeix a no especificar gaire de quina manera pensa que l’ideal pot prendre forma política real, i ho resol amb alguna fórmula expeditiva –per no haver-s’hi d’entretenir gaire. És clar que programar el futur de manera versemblant presenta dificultats que no es resolen amb la intrèpida voluntat de bona part de la ciutadania catalana. L’èpica proveeix de final qualsevol previsió. Però el post-Procés ha assolit aquell escenari en què cal reconèixer i definir *el únic argument de la obra*, una part del qual diu que la raó i les raons no basten per traduir a Història real la voluntat popular.

No és la meua intenció trobar ossos en el lleu, però si obrim una mica més el camp de visió, el panorama preocupa molt més: què pot passar a les pròximes legislatives? La gent de la meua edat es va haver d’acostumar dolorosament a triar el mal menor, que ja solia ser terrible. Quin mal seria el menor per a l’independentisme d’entre els resultats previsibles: Rajoy, Rivera o Sánchez? Aquest darrer hauria semblat en cert moment el mal menor, i ara potser continuaria sent-ho, però ens posa la carn de gallina quan es manifesta amb aquest seguidisme de la dreta més sòrdida. Res del que diu no anuncia res de bo que no sigui per al nacionalisme espanyolista.

I dels altres dos, Rajoy i Rivera? El més dramàtic és que segurament un o l’altre comandarà Espanya després de les legislatives. Perquè, entre ells dos –i, si és menester, també en Sánchez– no necessitarien per res, diuen els sondeigs, catalans, bascos o canaris. Nosaltres no hi pintam res, en els àmbits estatals de decisió, només els duim tones d’euros perquè en disposin. En tot cas, les fórmules de govern de l’estat més plausibles no auguren gaire lloc al ‘diàleg’ –entre cometes.

A més, a la nostra web...

ESTHER VERA
Un Govern
per a un poble

FRANCESC SERÉS
La independència
comença aquí

MÒNICA PLANAS
Un especial
caducat

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.arabalears.cat, i per les següents vies:

@ARAbalears facebook.com/ARAbalears @cartesaldirector@arabalears.cat
✉ Carrer de Tous i Maroto, 8, 1r, 07001, Palma

GOVERN
ILLES BALEARS

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència